

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 5To/33/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8110010997
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 09. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Rešatková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2017:8110010997.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z jeho predsedu JUDr. Evy Rešatkovej a sudcov JUDr. Vladimíra Monoka a JUDr. Mariána Sninského na verejnom zasadnutí konanom dňa 20.09.2017 v Prešove takto

r o z h o d o l :

Podľa § 321 ods. 1 písm. d/, e/ Tr. poriadku na podklade odvolania prokurátora
z r u š u j e rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 41T/90/2010 zo dňa 28.06.2017.

Na základe § 322 ods. 3 Tr. poriadku

obžalovanému R. S. - nar. XX.XX.XXXX v V., bytom V., ul. J.
U. č. XX, t. č. v ÚVV Prešov vo väzbe od 19.04.2017

pri nezmenenom výroku o vine v rozsudku Okresného súdu Prešov sp. zn. 41T/90/2010 zo dňa 16.02.2012 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6To/8/2012 zo dňa 05.06.2012, ktorým bol uznaný vinným v bode 1/ zo spolupáchateľstva pokusu obzvlášť závažného zločinu vydierania podľa § 20 k § 14 ods. 1 k § 189 ods. 1, ods. 2 písm. a/, b/, ods. 3 písm. b/ Tr. zákona s poukázaním na § 138 písm. f/, § 139 písm. e/ Tr. zákona a v bode 2/ zo spolupáchateľstva prečinu podvodu podľa § 20 k § 221 ods. 1, 2 Tr. zákona

u k l a d á

podľa § 189 ods. 3 Tr. zákona s použitím § 41 ods. 2, § 38 ods. 4, § 37 písm. m/ Tr. zákona úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 13 (trinásť) rokov 6 (šesť) mesiacov.

Podľa § 48 ods. 4 Tr. zákona pre výkon uloženého trestu ho z a r a d' u j e do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 319 Tr. poriadku z a m i e t a odvolanie obžalovaného R. S. proti rozsudku Okresného súdu Prešov sp. zn. 41T/90/2010 zo dňa 28.06.2017.

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Okresného súdu Prešov sp. zn. 41T/90/2010 zo dňa 28.06.2017 bol obžalovanému R. S. pri nezmenenom výroku o vine v rozsudku Okresného súdu Prešov sp. zn. 41T/90/2010 zo dňa 16.02.2012 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6To/8/2012 zo dňa 05.06.2012, ktorým bol uznaný vinným v bode 1/ zo spolupáchateľstva pokusu obzvlášť závažného zločinu vydierania podľa §

20 k § 14 ods. 1 k § 189 ods. 1, 2 písm. a/, b/, ods. 3 písm. b/ Tr. zákona s poukázaním na § 138 písm. f/, § 138 písm. e/ Tr. zákona a v bode 2/ zo spolupáchateľstva prečinu podvodu podľa § 20 k § 221 ods. 1, 2 Tr. zákona na tom skutkovom základe, že

I./ obv. Y. Y. po vzájomnej dohode s obv. R. S. v úmysle získať rodinný dom poškodeného, dňa 7.9.2009 v V. vylákal poškodeného X. Y., nar.

XX.X.XXXX z jeho rodinného domu v V., L. č. XXX/XX tak, že sa predstavil ako pracovník hospicu, kde je umiestnená dcéra poškodeného s tým, že ho volá riaditeľ hospicu z dôvodu podpisu nejakých listín týkajúcich sa dcéry poškodeného. Potom, čo poškodený nastúpil do osobného motorového vozidla riadeného obv. Y. Y., dal mu tento vypíť nápoj obsahujúci liečivo Lexaurin, ktorý mu dal obvinený S. a poškodeného vozil vo vozidle kým nezaspal, následne zavolať obv. S., že poškodený už spí a na pokyn S. priviezol poškodeného na ulicu N. č. XXXX/XX v V., kde býval strýko obv. S.. Obvinený S. vyniesol poškodeného do bytu na I. poschodí, kde bol neoprávnene zadržávaný až do 8.9.2009, kedy ho tam našla polícia. Pričom tohto konania sa dopustili preto, aby získali od poškodeného podpis na kúpnopredajnej zmluve na predaj jeho rodinného domu, pretože dňa 2.9.2009 predložili katastrálnemu úradu v V. na vykonanie vkladu (fiktívnu kúpnopredajnú zmluvu na predaj rodinného domu obv. Y.), na ktorej nebol podpis predávajúceho overený notárom a z toho dôvodu bolo konanie na katastrálnom úrade prerušené, čo sa obvinení dozvedeli v ranných hodinách dňa 7.9.2009, uskutočnením fiktívneho predaja rodinného domu by bola poškodenému Y. spôsobená škoda vo výške 89 100,- eur,

II./ obv. Y. Y. po predchádzajúcej vzájomnej dohode s obv. R. S. na základe fiktívneho splnomocnenia na dispozíciu s účtami číslo XXXXXXXXXXXX/XXXX a XXXXXXXXXXXX/XXXX v M. a.s. Bratislava majiteľa X. Y., nar. XX.X.XXXX, na ktorom bol sfaľovaný podpis poškodeného a falošná pečiatka a podpis notára Y. T. H. v W. A., v dňoch 2.9.2009 a 3.9.2009 vykonal v pobočke M. a.s. v Poprade neoprávnený výber z uvedených účtov v celkovej sume 12 494,- eur, zároveň zrušil tieto účty a peniaze odovzdal obv. S., čím poškodenému Y. spôsobili škodu vo výške 12 494,- eur.

podľa § 189 ods. 3 Tr. zákona v spojení s § 38 ods. 2 Tr. zákona, pri neexistencii poľahčujúcich a priťažujúcich okolností, v spojení s § 41 ods. 1, 2 Tr. zákona uložený úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 11 rokov 6 mesiacov, pre výkon ktorého bol podľa § 48 ods. 4 Tr. zákona zaradený do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Súčasne bol obžalovanému uložený podľa § 76 ods. 1 a § 78 ods. 1 Tr. zákona aj ochranný dohľad na dobu 1 roka.

Po vyhlásení rozsudku sa obžalovaný k odvolaniu nevyjadril, avšak dňa 03.07.2017 podal odvolanie sám a tiež prostredníctvom svojho obhajcu. Prokurátor GP SR podal odvolanie v neprospech obžalovaného proti výroku o treste a spôsobe jeho výkonu, ako aj voči výmere dĺžky ochranného dohľadu, ihneď po vyhlásení rozsudku.

V dodatočne predložených dôvodoch odvolania prokurátor GP SR po rekapitulácii výrokov napadnutého rozsudku vyslovil, že s rozhodnutím súdu nie je možné súhlasiť. Uložený trest odňatia slobody v trvaní 11 rokov 6 mesiacov považuje vo vzťahu k závažnosti spáchaného trestného činu, ako aj k osobe obžalovaného J. S. a možnosti jeho nápravy a tiež aj z hľadiska generálnej a individuálnej prevencie, za neprimerane mierny. Súd uloženie trestu odňatia slobody pri dolnej hranici trestnej sadzby upravenej iba podľa § 41 ods. 2 Tr. zákona odôvodnil najmä tým, že u obžalovaného nezistil žiadne poľahčujúce okolnosti podľa § 36 Tr. zákona, s čím sa možno stotožniť. Vo vzťahu k priťažujúcim okolnostiam súd skonštatoval, že obžalovanému síce podľa § 37 písm. h/ Tr. zákona priťažovalo, že spáchal viacero trestných činov, avšak túto skutočnosť súd už raz pričítal podľa § 41 ods. 2 Tr. zákona, s ktorým konštatovaním súdu tiež možno súhlasiť, a to aj s poukázaním na stanovisko trestnoprávneho kolégia NS SR sp. zn. Tpj 104/2009 z 14.06.2010. Súd však pri určovaní výmery trestu odňatia slobody neprihliadol na priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. m/ Tr. zákona, že obž. J. S. bol v minulosti odsúdený rozsudkom Okresného súdu Kežmarok sp. zn. 1T/52/2003 zo dňa 15.12.2008 dôvodiac, že od odsúdenia uplynulo deväť a pol roka. S takýmto zdôvodnením súdu ohľadom neprihliadnutia na priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. m/ Tr. zákona sa nestotožňuje, pretože z ustanovenia § 37 písm. m/ Tr. zákona síce vyplýva, že súd nemusí vždy na túto priťažujúcu okolnosť prihliadnuť, avšak za podmienky posúdenia predchádzajúceho odsúdenia ako nevýznamného z hľadiska trestného činu, nie však z hľadiska plynutia času, ktorý uplynul od tohto odsúdenia po súčasné rozhodovanie o treste. V

tejto súvislosti poukázal na skutočnosť, že rozsudkom Okresného súdu Kežmarok sp. zn. 1T/502/2003, právoplatným dňom 15.12.2008, bol obž. J. S. odsúdený za trestný čin vydierania spolupáchateľstvom podľa § 9 ods. 2 k § 235 ods. 1 Tr. zákona č. 140/1961 Zb. a bol mu uložený nepodmienečný trest odňatia slobody, ktorý aj vykonal, pričom rovnaký trestný čin, pre ktorý je páchateľ v súčasnosti znovu súdený, spáchal iba 9 mesiacov od tohto posledného právoplatného odsúdenia, čiže u obžalovaného ide o tzv. špeciálnu recidívu. Pokiaľ sa ale súd domnieval, že prihliadnutie na príťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. m/ Tr. zákona a tomu zodpovedajúca aplikácia ustanovenia podľa § 38 ods. 4 Tr. zákona by boli pre obžalovaného J. S. neprimerane prísne, bolo potrebné, aby súd túto skutočnosť vyjadril poukazom na ustanovenie § 38 ods. 7 Tr. zákona s primeraným zdôvodnením, pretože pokiaľ tak nepostupoval, pri úprave trestnej sadzby uvedenej v osobitnej časti Tr. zákona mal urobiť úpravu trestnej sadzby aj podľa § 38 ods. 4 Tr. zákona, pri použití ktorého by upravená trestná sadzba trestu odňatia slobody bola 13 rokov 4 mesiace až 25 rokov, z čoho vyplýva, že trest uložený napadnutým rozsudkom by bol uložený pod takto zákonom upravenú hranicu trestnej sadzby. Obžalovaný J. S. poprel spáchanie trestnej činnosti, túto žiadnym spôsobom neolutoval ani nepriznal, poškodenému, resp. jeho právnym nástupcom sa neospravedlnil. Závažnosť konania obžalovaného je okrem toho, že ide o špeciálnu recidívu v pomerne krátkom časovom slede, zvýraznená aj tým, že sa trestnej činnosti dopustil na chránenej osobe, ktorá v čase spáchania skutku mala 89 rokov. Taktiež bezočivosť a surovosť zisťného správania obžalovaného, a to získanie nehnuteľnosti poškodeného E. Y., ktorá zvyšuje závažnosť jeho konania, je daná tým, že na zmocnenie sa poškodeného využili leš - podpísanie papierov ohľadom jeho dcéry nachádzajúcej sa v tom čase v hospici, za účelom zabezpečenia svojho cieľa udržiavali poškodeného v stave bezmocnosti po dobu viac ako 24 hodín za použitia liečiva Lexaurin, ktoré obžalovaný ako osoba bez lekárskeho vzdelania a bez znalosti jeho účinkov podal osobe vo veku 89 rokov a v takom stave bol poškodený neoprávnené zadržávaný v byte p. T. až do zásahu polície. V osobe obžalovaného J. S. ide tiež o osobu, ktorá sa do rozporu so zákonom nedostala po prvýkrát. V minulosti sa už opakovane dopustil trestných činov majetkovej a násilnej povahy, aj keď sú 4 jeho odsúdenia za majetkovú trestnú činnosť (krádeže) zahladené, z hľadiska posudzovania osoby obžalovaného J. S. je potrebné vziať do úvahy, že sa úmyselnej trestnej činnosti dopustil opakovane, a teda ide o osobu so sklonom k páchaniu trestnej činnosti, nehovoriac o tom, že aktuálne posudzovanej trestnej činnosti sa dopustil v krátkom čase po jeho právoplatnom odsúdení pre rovnakú trestnú činnosť. Podľa jeho názoru doterajší pobyt vo väzbe a hrozba trestom nemali žiadny účinok na obžalovaného v smere individuálnej prevencie pre jeho resocializáciu, a preto je potrebné uložením vyššieho trestu chrániť spoločnosť s dôrazom na premietnutie zásady generálnej prevencie do uloženia trestu obž. J. S., kde trest zároveň vyjadruje aj morálne odsúdenie obžalovaného spoločnosťou. S poukazaním na vyššie uvedené považuje uložený trest obžalovanému za neprimerane nízky a fakticky zhovievavý, nereflektujúc závažnosť jeho viacnásobnej trestnej činnosti, pritom nesprávnym výrokom je aj zaradenie obžalovaného do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia a neprimerane nízka je doba uloženého ochranného dohľadu. Preto navrhol, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste a ochrannom dohľade a uložil obž. J. S. trest odňatia slobody vo výmere 16 rokov 6 mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia a ochranný dohľad na 2 roky.

Obžalovaný J. S. v dôvodoch odvolania poukázal na to, že prokuratúra žiada pre neho výnimočný trest, pričom je obvinený za pokus trestného činu vydierania, čo je absurdné. V histórii tejto krajiny v súdnej praxi za pokus vydierania žiaden súd neuložil výnimočný trest a v tejto súvislosti poukázal na rozhodnutia súdov o ukladaní trestov v iných veciach ako napr. PK-1T/10/2012, 6T/54/2012, 5Tv/1/2010, 2T/36/2014 Okresného súdu Bratislava I za úkladné vraždy, viacnásobné vraždy. Na okresnom súde dostal 11 rokov 6 mesiacov, čo za pokus vydierania nie je málo, práve naopak, okresný súd už týmto svojím rozhodnutím konštatoval predošlý trest za neprimerane prísny. Z odôvodnenia odvolania prokuratúry vyplýva, že táto posudzuje skutok tak, ako keby sa stal pred dvoma dňami, resp. ako keby sa nachádzala v roku 2009, ale je rok 2017. Už na základe toľkých rokov, ktoré prešli, má súd právo tento rozdiel času od spáchania skutku zohľadniť vo výroku rozsudku. V súvislosti s touto okolnosťou poukázal na rozhodnutie NS SR sp. zn. 3Tost/13/2008, resp. sp. zn. 1Tost/12/2012, v ktorých veciach došlo k zastaveniu trestného stíhania z dôvodu neprimeranej dĺžky konania, 8 a 10 rokov. V septembri začne deviaty rok od skutku, a preto tiež mohol žiadať o zastavenie trestného stíhania pred súdom z dôvodu neprimeranej dĺžky konania. Stále je obvinený a protiústavnosť rozhodnutia a následné zrušenie rozsudku nezapríčinil, ale protiústavnosť mala byť zahladená. Prokuratúra poukazuje na skutočnosť, že sa nepriznal k spáchaniu skutku a neolutoval ho, pričom podľa jeho názoru bol skutok neúmerne nadkvalifikovaný, zďaleka nebolo všetko v poriadku, keď z obmedzovania osobnej slobody, pri ktorom trestnom čine by bola trestná sadzba až na 10 rokov i so spôsobenou škodou, bol skutok kvalifikovaný ako únos, ktorý poškodený

dňa 04.03.2010 poprel a poprel aj vydieranie. V ďalšom vo všeobecnosti uviedol, že prokuratúra sa v jeho prípade dopustila viacerých chýb. Vstúpil si do seba, rozhodol sa žiť morálny život, počas výkonu trestu odňatia slobody v III. NVS, kde je sama nenávisť a zlo, nespáchal žiadne disciplinárne previnenie. Navrhol preto, aby odvolací súd zrušil napadnutý výrok o treste a uložil mu dostatočný trest a odvolanie prokurátora aby zamietol.

Obhajca obžalovaného v dôvodoch odvolania navrhol, aby súd pri ukladaní trestu zobral do úvahy aj skutočnosť, že v pôvodnom konaní mu bol uložený trest podľa neústavného ustanovenia. Uložený trest vo výmere 11 rokov 6 mesiacov považuje za veľmi prísny. Skutok sa stal pred takmer 8 rokmi, po celý čas bol obžalovaný vo väzbe alebo vo výkone trestu, pričom časť trestu vykonával v ústave s maximálnym stupňom stráženia. Súd pri ukladaní trestu nezistil žiadne pohľadujúce okolnosti v zmysle § 36 Tr. zákona a nepriznal mu ani priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. h/ Tr. zákona so zreteľom na uplatnenie ustanovenia § 41 ods. 2 Tr. zákona, keďže zvyšoval hornú hranicu zákonom stanovenej trestnej sadzby. Súd taktiež neprihliadol na odsúdenie rozsudkom Okresného súdu Kežmarok sp. zn. 1T/52/2003 zo dňa 15.12.2008, pretože od odsúdenia uplynulo deväť a pol roka. Podľa správy ÚVV a ÚVTOS Prešov počas výkonu väzby a výkonu trestu odňatia slobody v tejto veci sa obžalovaný doteraz správal v súlade s ústavným poriadkom, bol štyrikrát odmenený, a to za vzorný prístup k pracovným povinnostiam, za aktívny prístup v sociálno-psychologickom tréningu, za vzorné plnenie programu zaobchádzania a za aktívnu účasť v kurze anglického jazyka, pritom disciplinárne potrestaný nebol. Okrem toho K.. Y.. M. V. H. v mene K. V. U. so sídlom v A. ponúkal za jeho nápravu záruku. S poukázaním na vyššie uvedené preto navrhol, aby krajský súd uložil obžalovanému J. S. miernejší trest.

Na podklade takto riadne a včas podaných odvolaní prokurátorom a obžalovaným ako osobami na to oprávnenými krajský súd, nezistiac dôvody zrušenia napadnutého rozsudku podľa § 316 ods. 3 Tr. poriadku, v zmysle § 317 ods. 1 Tr. poriadku preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolatelia podali odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, prihliadajúc pritom i na chyby odvolaním nevytýkané, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1, a zistil, že odvolanie podané prokurátorom je čiastočne dôvodné a odvolanie obžalovaného nie je opodstatnené.

Po preskúmaní správnosti postupu konania, ktorý predchádzal napadnutému rozsudku, odvolací súd uzavrel, že právo obžalovaného na obhajobu porušené nebolo. Obžalovaný mal možnosť vyjadriť sa k predmetu rozhodovania, ako aj k vykonaným dôkazom, keďže bol účastný hlavného pojednávania, mal možnosť predniesť argumentáciu k výroku o treste v záverečnej reči a v poslednom slove, pričom v tomto konaní bol zastúpený obhajcom, ktorý zabezpečoval jeho právo na obhajobu. Senát konajúceho súdu rozhodujúci v merite veci nebol síce totožný so senátom rozhodujúcim v pôvodnom konaní, avšak vzhľadom k tomu, že v tomto konaní sa o vine nerozhodovalo, keďže vo vzťahu k nej obnova konania nebola povolená, o ukladaní trestu mohol rozhodovať aj senát v inom zložení. V každom prípade v tomto konaní po povolení obnovy konania sa na rozhodovaní nepodieľali sudcovia rozhodujúci v konaní o povolení obnovy konania, keďže o ukladaní trestu rozhodoval senát v zložení z jeho predsedu JUDr. M. Vorobela a prísediacich A. Papcunovej a L. Csikyovej, pričom o povolení obnovy konania rozhodoval senát v zložení z jeho predsedu JUDr. P. Šuťaka a členov senátu V. Bebkovej a H. Schnirerovej. Za danej situácie bola dodržaná zásada stanovená pre kreovanie senátu uvedená v § 397 ods. 2 Tr. poriadku a contrario.

Po prieskume procesného postupu odvolací súd zameral svoju pozornosť na posúdenie zákonnosti a odôvodnenosti výroku o treste, ktorý bol napadnutý tak obžalovaným, ako aj prokurátorom.

Na tomto mieste odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že rozsudkom Okresného súdu Prešov sp. zn. 41T/90/2010 zo dňa 16.12.2012 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6To/8/2012 zo dňa 05.06.2012 bol obžalovaný R. S. spoločne s ods. M. Moravčíkom uznaný vinným zo spolupáchateľstva pokusu obzvlášť závažného zločinu vydierania podľa § 20 k § 14 ods. 1 k § 189 ods. 1, ods. 2 písm. a/, b/, ods. 3 písm. b/ Tr. zákona a zo spolupáchateľstva prečinu podvodu podľa § 20 k § 221 ods. 1, 2 Tr. zákona, pričom obžalovanému J. S. bol uložený podľa § 189 ods. 3 Tr. zákona s použitím § 41 ods. 2 Tr. zákona úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 18 rokov, pre výkon ktorého bol podľa § 48 ods. 3 písm. b/ Tr. zákona zaradený do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia a podľa § 76 ods. 1 a § 78 ods. 1 Tr. zákona mu bol uložený ochranný dohľad na 2 roky.

Predmetom rozhodovania v prerokúvanej veci bol iba výrok o treste po povolení obnovy konania na základe uznesenia Okresného súdu Prešov sp. zn. 33Nt/9/2015 zo dňa 08.12.2016, právoplatného dňa 19.04.2017, ktorým bola povolená obnova konania v trestnej veci Okresného súdu Prešov sp. zn. 41T/90/2010 u ods. J. S. a bol zrušený výrok o treste uložený mu rozsudkom Okresného súdu Prešov sp. zn. 41T/90/2010 zo dňa 16.12.2012 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6To/8/2012 zo dňa 05.06.2012 a na tento výrok obsahovo nadväzujúce rozhodnutia, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad. Súčasne bolo rozhodnuté aj o vzatí obž. J. S. do väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a/, c/ Tr. poriadku.

Dôvodom povolenia obnovy konania bolo zistenie, že obž. J. S. bol ukladaný trest odňatia slobody aj za použitia ustanovenia § 41 ods. 2 Tr. zákona, nesúlad ktorého s Ústavou SR bol vyslovený nálezom Ústavného súdu sp. zn. PL ÚS 106/2011 zo dňa 28.11.2012, podľa ktorého druhá časť vety prvej ustan. § 41 ods. 2 Tr. zákona za bodkočiarkou, teda „súd uloží páchateľovi trest nad jednu polovicu takto určenej sadzby trestu odňatia slobody“ nie je v súlade s čl. 1 ods. 1 Ústavy SR.

Vykonané dôkazy konajúcim súdom v súlade s pravidlami procesného predpisu mohli tvoriť zákonný podklad pre výrok o treste. Konajúci súd svoje rozhodnutie tak opieral o hodnotenie osoby obžalovaného počas výkonu trestu, o skutočnosti plynúce z odpisu registra trestov, ako aj o fakt, že obžalovaný bol právoplatne uznaný vinným z obzvlášť závažného zločinu podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. a/, b/, ods. 3 písm. b/ Tr. zákona v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zákona a z prečinu podvodu podľa § 221 ods. 1, 2 Tr. zákona, u oboch v spolupáchateľstve podľa § 20 Tr. zákona. Obžalovanému nebola priznaná žiadna poľahčujúca ani priťažujúca okolnosť. Po zohľadnení týchto okolností pri úprave trestnej sadzby za použitia ustanovenia podľa § 41 ods. 2 Tr. zákona na 10 rokov až 25 rokov dospel k záveru, že uloženie trestu odňatia slobody pri dolnej hranici trestnej sadzby vo výmere 11 rokov 6 mesiacov je dostatočným trestom, ktorý zabezpečí účel trestu, pričom vzhľadom na pozitívne správanie sa obžalovaného počas doterajšieho výkonu trestu odňatia slobody, resp. väzby v tejto veci, obžalovaného zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, kde jeho náprava bude lepšie zaručená.

Odvolací súd sa nestotožnil s uloženou výmerou trestu a to predovšetkým poukazujúc aj na argumentáciu predloženú prokurátorom, keďže konajúci súd pri ukladaní trestu nehodnotil v zmysle § 34 ods. 4 Tr. zákona spôsob spáchania činu, jeho následok, zavinenie a pohnútku, ktorá viedla obž. J. S. k spáchaniu trestnej činnosti. Z vykonaného dokazovania ohľadne výroku o vine totiž vyplýva, že k spáchaniu trestných činov došlo práve z podnetu obž. J. S. v úmysle získať rodinný dom poškodeného E. Y., čo vyplýva z konania obžalovaného a ods. M. Y., keď katastrálnemu úradu predložili fiktívnu kúpnopredajnú zmluvu, predmetom ktorej bol prevod vlastníctva z poškodeného na ods. M. Y., bez overeného podpisu poškodeného E. Y., v dôsledku čoho katastrálny úrad prerušil konanie a ku vkladu vlastníctva nedošlo, ako aj z konania obž. J. S., keď ponúkol poškodenému E. Y. ochranu pred snahou Y. F. získať jeho rodinný dom, ktorá skutočnosť vyplynula z výpovedí poškodeného a svedkyne L.. Za účelom ovplyvnenia vôle poškodeného E. Y. obžalovaný a odsúdený vyrobili nápoj, ktorý obsahoval liečivo Lexaurin, tento poškodenému podávali, aby ho uviedli do stavu bezbrannosti a dosiahli jeho úradne overený podpis, pričom sledujúc svoj cieľ poškodenému znemožnili užívať osobnú slobodu. Aj pokiaľ ide o výbery finančných prostriedkov z účtu poškodeného E. Y. ods. M. Y., fiktívne splnomocnenie na dispozíciu s účtami zabezpečil obž. J. S., pričom celkovo bola vybratá hotovosť 12.494,- eur.

Spôsob spáchania činu a jeho následok tak vypovedajú o tom, že obžalovaný nemal zábrany za účelom získania nehnuteľnosti a finančnej hotovosti zneužiť osobu staršieho veku za využitia ľsti vo svoj prospech, pričom ich konanie smerovalo k spôsobeniu značnej škody. Aj keď závažnosť činu je zvýraznená ustanovenou trestnou sadzbou za uvedený obzvlášť závažný zločin vydierania podľa § 189 ods. 3 v rozmedzí od 10 rokov do 20 rokov, pri ukladaní trestu bolo okrem iného potrebné prihliadať aj na osobu obžalovaného a jeho doterajší život.

Z odpisu registra trestov vyplynulo, že obž. J. S. má v ňom 5 záznamov. Na štyri odsúdenia z nich za prečiny krádeže sa hľadí, ako keby obžalovaný odsúdený nebol, avšak nezahladil sa fakt, že obžalovaný spáchal trestné činy, čo nasvedčuje o jeho sklone k páchaniu trestnej činnosti. Okrem toho, na čo poukázal aj prokurátor GP SR, bol obžalovaný rozsudkom Okresného súdu Kežmarok sp. zn. 1T/52/2003 zo dňa 15.12.2008 odsúdený za trestný čin vydierania podľa § 235 ods. 1 Tr. zákona účinného do 31.12.2005 k trestu odňatia slobody vo výmere 11 mesiacov 19 dní so zaradením pre účely výkonu trestu do II. NVS, ktorý trest vykonal väzbou 06.02.2006.

Odvolací súd sa stotožnil s názorom prokurátora, že je nutné prihliadať na toto ostatné odsúdenie obžalovaného v rámci ukladania trestu, pretože skutok, za ktorý sa ukladá v súčasnosti obž. J. S. trest, bol ním spáchaný iba 9 mesiacov po právoplatnom odsúdení za trestný čin vydierania, t. j. za taký istý trestný čin, ktorá skutočnosť je podstatnou z hľadiska hodnotenia osoby obžalovaného a možnosti jeho nápravy. Zákon síce súdu umožňuje na túto okolnosť neprihliadať, avšak pri rozhodovaní o priznaní, či nepriznaní tejto priťažujúcej okolnosti je potrebné vysporiadať sa s povahou predchádzajúceho odsúdenia.

Konajúci súd túto priťažujúcu okolnosť nepriznal iba z dôvodu, že od tohto odsúdenia uplynula doba 9 rokov. Aj keď je tvrdenie konajúceho súdu faktom, čo ostatne potvrdzuje aj odpis registra trestov, táto argumentácia nie je dostatočnou na vyvodenie záveru o neprihliadaní na predchádzajúce odsúdenie obžalovaného. Z vykonaných dôkazov je zrejmé, že obžalovaný spáchal trestné činy, za ktoré sa mu teraz ukladá trest, v krátkej dobe po právoplatnom odsúdení za trestný čin vydierania, pričom u obžalovaného ide o špeciálnu recidívu, keďže obžalovaný bol uznaný vinným z obzvlášť závažného zločinu vydierania, pričom jeho protiprávne konanie v prerokovanej veci bolo podstatne závažnejšie. Preto nielen doba medzi predchádzajúcim odsúdením a spáchaním trestných činov, za ktoré sa trest ukladal, ale aj opakované spáchanie toho istého trestného činu opodstatňuje prihliadať na recidívu obžalovaného. Na veci nič nemení ani skutočnosť, že od predchádzajúceho odsúdenia uplynula doba 9 rokov, pretože obžalovaný po spáchaní trestnej činnosti bol obmedzený na osobnej slobode, čo mu zabránilo v páchaní ďalšej trestnej činnosti.

V nadväznosti na vyššie uvedené odvolací súd uzavrel, že na predchádzajúce odsúdenie obžalovaného J. S. mal konajúci súd prihliadať a priznať mu jednu priťažujúcu okolnosť v zmysle § 37 písm. m/ Tr. zákona. Vzhľadom k tomu, že obžalovanému nebola priznaná žiadna poľahčujúca okolnosť, došlo tak k prevahe priťažujúcich okolností a vyvstal zákonný dôvod na aplikáciu sprísňovacieho ustanovenia § 38 ods. 4 Tr. zákona, podľa ktorého sa zvyšuje dolná hranica trestnej sadzby o jednu tretinu, a to v zmysle § 38 ods. 8 Tr. zákona z rozdielu medzi hornou a dolnou hranicou zákonom ustanovenej trestnej sadzby. Za danej situácie preto je nevyhnutné konštatovať, že pri použití ustanovenia § 38 ods. 4 Tr. zákona je dolná hranica trestnej sadzby 13 rokov 4 mesiace, keďže jedna tretina z rozdielu 10 rokov medzi hornou hranicou a dolnou hranicou trestnej sadzby je 3 roky 4 mesiace.

Konajúci súd správne aplikoval sprísňovacie ustanovenie § 41 ods. 2 Tr. zákona, pretože obžalovaný bol uznaný vinným z viacčinného súbehu trestných činov, z ktorých je jeden zločinom. Zvýšenie trestnej sadzby na jej hornej hranici o jednu tretinu, čo by bolo 26 rokov 8 mesiacov, neprichádzalo do úvahy, pretože ustanovenie § 46 vymedzuje maximálnu výmeru uloženia trestu odňatia slobody na 25 rokov.

Z uvedených dôvodov potom trestná sadzba odňatia slobody v rozmedzí 10 rokov až 25 rokov, v rámci ktorej konajúci súd ukladal trest odňatia slobody, nie je sadzbou zákonnou.

Z hodnotenia osoby obžalovaného, usudzujúc na možnosti jeho nápravy, ktoré sú neisté, pretože nie sú závislé len od správania sa obžalovaného počas výkonu trestu odňatia slobody, ale aj od iných faktorov, ako je spôsob jeho predchádzajúceho života, osobnostná štruktúra obžalovaného, či možnosti zamestnať sa a jeho pracovné návyky, rodinné väzby a pod. a prihliadajúc aj na spôsob spáchania trestných činov, na jeho následky, úmyselné zavinenie a ziskuchtivosť, ktorá viedla obžalovaného k spáchaniu trestných činov, odvolací súd dospel k záveru, že uloženie trestu odňatia slobody pri dolnej hranici zákonom stanovenej trestnej sadzby po jej úprave bude dostatočným trestom, ktorý zabezpečí jeho účel vymedzený v § 34 ods. 4 Tr. zákona a primeraný k všetkým zisteným okolnostiam prípadu.

Navrhovaný trest prokurátorom GP SR vo výmere 16 rokov 6 mesiacov považoval odvolací súd za prísny. Už samotná trestná sadzba po jej zákonom zvýšení podľa odvolacieho súdu odráža všetky atribúty, na ktoré bolo potrebné prihliadať pri ukladaní trestu. To, že skutok bol spáchaný voči osobe, ktorá mala 89 rokov, išťou ako závažnejším spôsobom konania a s možnosťou spôsobenia značnej škody sa odrazilo v právnej kvalifikácii konania obžalovaného, ktorá zakladá použitie zákonom stanovenej trestnej sadzby na 10 rokov až 20 rokov, pričom zvýšenie hornej a dolnej hranice trestnej sadzby zvýrazňuje aj ďalší aspekt dôležitý pri ukladaní trestu a ním je ukladanie trestu osobe už odsúdenej. Aj tieto dôvody viedli odvolací súd k záveru, že uloženie trestu odňatia slobody pri dolnej hranici zákonnej trestnej sadzby po jej úprave je trestom postačujúcim a primeraným k všetkým okolnostiam prípadu po zhodnotení aj

osoby obžalovaného a jeho možností nápravy, na priaznivosť ktorej možno usudzovať zo správania sa obžalovaného počas výkonu trestu v tejto trestnej veci.

Podľa názoru odvolacieho súdu skutočnosť, na ktorú poukázal obžalovaný v dôvodoch odvolania a ktorou je, že sa mu ukladá trest po povolení obnovy konania z dôvodu zmeny ustanovenia Tr. zákona na základe vyslovenia jeho nesúladu s ústavou nálezom Ústavného súdu SR za trestnú činnosť spáchanú pred 8 rokmi, nemožno považovať za okolnosť prípadu v zmysle § 39 ods. 1 Tr. zákona, medzi ktoré sa radí aj dlho trvajúce trestné stíhanie bez zapríčinenia páchatela. Trestné stíhanie v pôvodnom konaní trvalo 1 rok a 9 mesiacov od spáchania trestných činov, ktorú dobu je potrebné považovať za primeranú ohľadne dĺžky konania v porovnateľných veciach. Ostatne, obžalovaný po právoplatne skončenom trestnom stíhaní v odvolacom konaní rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6To/8/2012 zo dňa 05.06.2012 nastúpil výkon trestu odňatia slobody uloženého mu v pôvodnom konaní vo výmere 18 rokov, ktorý vykonával až do 19.04.2017, kedy bola právoplatne povolená obnova konania vo vzťahu k uloženému trestu. Za daných zistení preto odvoláciu námietku obžalovaného spočívajúcu v tom, že pri ukladaní trestu je potrebné prihliadať na dobu, ktorá uplynula od spáchania skutkov, považoval odvolací súd za neopodstatnenú.

Odvolací súd na návrh obhajoby preskúmal aj možnosť použitia zmierňovacieho ustanovenia podľa § 39 ods. 2 písm. a/ Tr. zákona, keďže obžalovaný bol odsúdený za pokus obzvlášť závažného zločinu, a dospel k záveru, že ani toto zmierňovacie ustanovenie nie je možné aplikovať pri ukladaní trestu.

Podľa § 39 ods. 2 písm. a/ Tr. zákona súd môže znížiť trest pod dolnú hranicu trestnej sadzby ustanovenej týmto zákonom aj vtedy, ak odsudzuje páchatela za prípravu na zločin alebo za pokus trestného činu a ak vzhľadom na povahu a závažnosť prípravy alebo pokusu má súd za to, že použitie trestnej sadzby ustanovenej týmto zákonom by bolo pre páchatela neprimerane prísne a na ochranu spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania.

Podľa § 34 ods. 5 písm. c/ Tr. zákona pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne pri príprave na zločin a pokuse trestného činu aj na to, do akej miery sa konanie páchatela priblížilo k dokonaniu trestného činu, ako aj na okolnosti a na dôvody, pre ktoré k dokonaniu trestného činu nedošlo.

Predpokladom aplikácie citovaného zmierňovacieho ustanovenia v zmysle § 34 ods. 5 písm. c/ Tr. zákona teda je, aby pokus obzvlášť závažného zločinu vydierania nedosiahol taký stupeň závažnosti, akému zodpovedá trestná sadzba za uvedený dokonaný obzvlášť závažný zločin. Táto podmienka splnená nebola, pretože zo skutkových okolností je zrejmé, že obžalovaný vykonal podstatnú časť potrebných úkonov, aby získal overený podpis poškodeného E. Y. na fiktívnu kúpnopredajnú zmluvu jeho rodinného domu za účelom prevodu nehnuteľnosti na katastri na ods. M. Y.. K dokonaniu tohto trestného činu nedošlo iba z dôvodu včasného príchodu polície na miesto držania poškodeného E. Y.. Ods. Y. totiž vypovedal, že obžalovaný J. S. kúpil nové oblečenie poškodenému, aby s ním išiel k notárovi a odstránili tak chybu vytýkanú katastrom na kúpnopredajnej zmluve. Zistené dôvody, pre ktoré k dokonaniu trestného činu nedošlo, ako aj štádium pokusu trestného činu viedli odvolací súd k záveru, že povaha a závažnosť pokusu trestného činu neodôvodňujú uloženie trestu pod dolnú hranicu trestnej sadzby.

K výmere uloženého trestu odňatia slobody v závere ešte odvolací súd dodáva, že na prehlásenie obžalovaného v rámci konečného návrhu, že sa priznáva k spáchaniu trestnej činnosti a túto aj ľutuje, nebolo možné prihliadať ako na poľahčujúcu okolnosť, pretože priznanie obžalovaného nemalo žiadny vplyv na výrok o vine, ktorý je právoplatný od 05.06.2012.

Vzhľadom k tomu, že prokurátor podal odvolanie v neprospech obžalovaného, na základe § 322 ods. 3 Tr. poriadku odvolací súd mal zákonný podklad pre sprísnenie trestu. So zreteľom na vyššie rozvedené zistenia a z nich plynúce úvahy odvolací súd postupom podľa § 321 ods. 1 písm. d/, e/ Tr. poriadku zrušil napadnutý rozsudok v celom rozsahu a na podklade vykonaných dôkazov konajúcim súdom následne rozhodol vo veci sám. Obžalovanému J. S. uložil trest odňatia slobody vo výmere 13 rokov 6 mesiacov, pre výkon ktorého ho zaradil podľa § 48 ods. 4 Tr. zákona do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Odvolačný súd sa nestotožnil s názorom prokurátora GP SR k spôsobu výkonu trestu. Obžalovaný pred povolením obnovy konania vykonával uložený trest odňatia slobody vo výmere 18 rokov v ústave na výkon trestu s maximálnym stupňom strázenia a k zmene spôsobu výkonu trestu v rámci vykonávacieho konania nedošlo. Z hodnotenia ústavu na výkon trestu však vyplýva, že obžalovaný je priaznivo hodnotený, keďže sa správa v súlade s ústavným poriadkom, pokiaľ pracoval, mal dobré pracovné výkony, participuje na plnení jednotlivých bodov programu zaobchádzania, pričom bol štyrikrát disciplinárne odmenený a disciplinárne potrestaný nebol, ktoré skutočnosti spravidla zakladajú zmenu spôsobu výkonu trestu. Okrem toho je potrebné poukázať i na tú skutočnosť, že pokiaľ v pôvodnom konaní obžalovanému bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 18 rokov, v zmysle poslednej vety § 48 ods. 4 Tr. zákona nemohol byť pre účely výkonu trestu odňatia slobody zaradený do miernejšej vonkajšej diferenciacnej skupiny, keďže uložený trest presahoval výmeru 15 rokov. V dôsledku uloženia miernejšieho trestu odňatia slobody obžalovanému vo výmere 13,5 roka, zásada ustanovená v poslednej vete § 48 ods. 4 Tr. zákona sa naňho neaplikuje a s prihliadnutím aj na správanie sa odsúdeného počas výkonu trestu odňatia slobody v období 5 rokov dospel aj odvolací súd k záveru, že výkon ďalšieho trestu odňatia slobody bude u obžalovaného lepšie zaručený v miernejšej vonkajšej diferenciacnej skupine, a preto pri určení spôsobu výkonu trestu aplikoval zmierňovacie ustanovenie § 48 ods. 4 Tr. zákona.

Konajúci súd uložil obžalovanému aj ochranný dohľad, ktorý výrok v napadnutom rozsudku odvolací súd považoval za nezákonný a to z dôvodu, že obnova konania bola povolená iba ohľadne uloženého trestu, ktorá skutočnosť plynie z uznesenia Okresného súdu Prešov sp. zn. 33Nt/9/2015 zo dňa 08.12.2016 v spojení s uznesením Krajského súdu v Prešove sp. zn. 1Tos/6/2017 zo dňa 19.04.2017. Keďže výrok o uložení ochranného dohľadu je samostatným výrokom, ktorý je oddeliteľný od výroku o treste, tento výrok aj po povolení obnovy konania zostal v pôvodnom rozsudku nedotknutý. Z uvedeného pohľadu preto odvolací súd nerozhodoval o uložení ochranného dohľadu a v tomto rozsahu považoval odvolanie prokurátora GP SR za nedôvodné.

Postup konajúceho súdu, ktorý nerozhodol samostatným výrokom o predloženej záruke za nápravu páchatel'a trestného činu, považuje odvolací súd za zákonný. Z ustan. § 4 ods. 4 Tr. poriadku je zrejme, že takúto záruku pri rozhodovaní o treste možno prijať iba v tých prípadoch, ak možno trest odňatia slobody podmienene odložiť, resp. ak možno uložiť iný alternatívny druh trestu. V posudzovanom prípade neboli splnené zákonné podmienky na to, aby záruku za nápravu obžalovaného bolo možné prijať, a to so zreteľom na do úvahy prichádzajúcu výmeru trestu v rámci už aj zákonom stanovenej trestnej sadzby pri kvalifikovanom obzvlášť závažnom zločine podľa § 189 ods. 3 Tr. zákona.

K ďalším odvolacím námietkam považuje odvolací súd za potrebné uviesť to, že ukladanie trestov páchatel'om trestných činov je individuálne a závisí od množstva faktorov a okolností, ktoré sa posudzujú v rámci rozhodovania o treste. Ak obžalovaný poukazuje na iné prípady, v ktorých boli uložené miernejšie tresty, odvolací súd v súvislosti s tým môže len konštatovať, že okolnosti zakladajúce mimoriadne zníženie trestu podľa § 39 Tr. zákona u obžalovaného v prerokúvanej veci zistené neboli, a preto mu bol ukladaný trest odňatia slobody v zákonom stanovenej trestnej sadzbe. Jeho námietka, že prokurátor požaduje výnimočný trest, nie je namieste, pretože aj uloženie navrhovaného trestu odňatia slobody vo výmere 16 rokov 6 mesiacov je trestom, ktorý by bol v trestnej sadzbe ustanovenej zákonom aj bez jej ďalšej zákonnej úpravy. Uplatňované výhrady vo vzťahu k procesnému postupu prokuratúry (zrejme počas prípravného konania) sú všeobecného charakteru a tieto preto nemôžu byť spôsobilé ovplyvniť výrok o treste. Na skutočnosť, že v pôvodnom konaní mu bol uložený trest podľa neústavného ustanovenia nemožno prihliadať, pretože práve táto skutočnosť zakladala dôvod povolenia obnovy konania vo výroku o treste.

V závere si ešte odvolací súd k námietke zákonnosti senátu rozhodujúceho v tejto trestnej veci zo strany obžalovaného dovoľuje poznamenať, že senát rozhodujúci v tejto veci v odvolacom konaní bol kreovaný na základe rozvrhu práce odvolacieho súdu pre príslušný rok. Uplatňovaný dôvod námietky založený na zistení, že členovia senátu, ktorý rozhodoval v zložení z jeho predsedu JUDr. V. Monoka a členov JUDr. E. Pirkovskej a JUDr. E. Rešatkovej v rámci konania o povolení obnovy konania o sťažnosti v tej dobe odsúdeného J. S. o nečinnosti súdu prvého stupňa v konaní vedenom na krajskom súde pod sp. zn. 10Ntro/1/2016, sú vylúčení z vykonávania úkonov v tomto odvolacom konaní, je neopodstatnený. Ústavný súd SR, na ktorom sa obžalovaný domáhal vyslovenia porušenia jeho práva na súdnu ochranu a na zákonného sudcu podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 Ústavy práve v konaní 10Ntro/1/2016 a to vo vzťahu k pôvodnému konaniu, v ktorom sa na rozhodovaní zúčastnili v odvolacom konaní sudcovia

JUDr. V. Monok a JUDr. E. Rešatková ako členovia senátu, vyslovil vo svojom rozhodnutí sp. zn. II. ÚS 616/2016 zo dňa 10.08.2016, že vzhľadom na predmet konania o nečinnosti okresného súdu podľa § 55 ods. 3 Tr. poriadku nedošlo k porušeniu jeho práva s odôvodnením, že pri rozhodovaní o sťažnosti proti nečinnosti okresného súdu v konaní o povolenie obnovy krajský súd nemá prakticky možnosť ovplyvniť rozhodovanie okresného súdu, ale ani toho senátu krajského súdu, ktorý bude o povolení obnovy konania rozhodovať v druhom stupni o tom, či obnova má alebo nemá byť povolená. Výkladom a contrario teda platí, že sudcovia JUDr. V. Monok a JUDr. E. Rešatková, ktorí boli zákonnými sudcami v trestnej veci sp. zn. 10Ntro/1/2016, hoci sa zúčastnili rozhodovania v pôvodnom konaní, nie sú vylúčení z vykonávania úkonov tohto trestného konania podľa § 397 ods. 2 Tr. poriadku ani v tomto konaní po povolení obnovy konania.

To boli podstatné dôvody, pre ktoré odvolací súd považoval odvolanie prokurátora GP SR za čiastočne dôvodné, na podklade ktorého sprísnil trest obžalovanému a rozhodol o miernejšom spôsobe výkonu uloženého trestu odňatia slobody. Keďže v rámci prieskumného konania neboli zistené žiadne okolnosti, ktoré by boli podkladom pre zmenu rozhodnutia v prospech obžalovaného, odvolací súd jeho odvolanie vyhodnotil ako nedôvodné a toto postupom podľa § 319 Tr. poriadku zamietol.
jednohlasne

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.